

Yttrande**2018-11-27**Näringsdepartementet
RegeringskanslietHandläggare:
Björn Wallsten

Dnr: 2018-02424

Remissvar SOU 2018:59 Statens gruvliga risker

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) har uppmanats att yttra sig över rubricerat ärende.

Formas svar utgår utifrån myndighetens roll som finansiär av forskning för hållbar utveckling.

Sammanfattning av Formas synpunkter

Betänkandet rör i huvudsak finansieringsfrågor avseende statens ekonomiska risktagande i förhållande till situationer när gruvföretag inte kan fullfölja åtaganden för hantering av potentiellt miljöfarliga avfallsupplag. I två sammanhang berör betänkandet forskningsfrågor som är av intresse för Formas:

1. Ökad kunskap om efterbehandlingsåtgärder.
2. Förslag om inrättande av en ny fond inriktad mot gruvavfall.

Angående punkten 1, om ökad kunskap om efterbehandlingsåtgärder, ställer sig Formas positivt till betänkandets förslag om främjandet av samverkan mellan Naturvårdsverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Statens geotekniska institut (SGI) på gruvavfallsfinansieringsområde i syfte att uppnå en bredare/önskvärd kunskapsöverföring. Att SGI ges huvudansvar för denna samverkan förefaller också lämpligt, särskilt med hänsyn till att myndighetens redan idag har ansvar för forskning, teknikutveckling och kunskapsutveckling för sanering och återställning av förorenade områden.

Angående punkten 2, anser Formas att betänkandets argument är för vaga eftersom de saknar resonemang kopplade till behovet av forskning och utveckling på gruvavfallsområdet och finansieringen av detsamma. Skälet till att Formas tycker att det är viktigt att lyfta detta, är att uppbyggnad av gruvavfall kan bidra till samhällets omställning till en cirkulär ekonomi genom att utgöra ett komplement till jungfrulig gruvbrytning och minska gruvbranschens avfallsmängder.

Det förslag som diskuteras är inrättande av en ny fond med en finansieringsform som har samma struktur som den s.k. Kärnavfallsfonden. Detta avfärdas dock av utredningen med finansiella argument. Formas tycker att fonderade medel som till någon del öronmärks för gruvavfallsforskning skulle kunna utgöra ett styrmedel i denna riktning och att detta därför borde undersökas vidare. Forskning och utveckling på området kan också leda till kunskap som minskar statens ekonomiska risker för hanteringen av gruvavfall, vilket gör synpunkten relevant för utredningen trots att denna främst är inriktad på finansieringsfrågor.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ingrid Petersson, efter föredragning av forskningssekreterare Björn Wallsten.

Ingrid Petersson

Björn Wallsten